

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117205995
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117205995.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti E.: F., nar. XX. XX. XXXX a N., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, deti rodičov: matky R.. K. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., O. X. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Mariánom Mackom, advokátom so sídlom Nitra, Kocelova 2 a otca R.. T. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., M. V. XX, za účasti Krajskej prokuratúry Nitra, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi a iné, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 8. marca 2019, č. k. 11P/52/2017-744, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., VI., VII. a VIII. **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/273/2013-200 zo dňa 03. 06. 2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca voči mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX tak, že znížil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 200 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne za čas od 28. 02. 2017 do 16. 01. 2018 a za čas od 12. 04. 2018 do 12. 09. 2018 a od 13. 09. 2018 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne, ktoré otcovi uložil platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Druhým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/273/2013-200 zo dňa 03. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016 v časti úpravy styku otca s mal. deťmi E.: F., nar. XX. XX. XXXX a N., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „maloleté deti“, „deti“) tak, že otcovi umožnil stretávať sa s maloletými deťmi každý štvrtok v čase od 16.00 hod. do 17.30 hod. a každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. Matke maloletých detí uložil povinnosť deti na styk s otcom riadne pripraviť a deti odovzdať v určenom čase pred miestom bydliska detí otcovi a v určenom čase maloleté deti prevziať od otca späť pred miestom bydliska detí. Otcovi uložil maloleté deti prevziať v určenom čase pred miestom bydliska detí od matky detí a v určenom čase maloleté deti pred miestom bydliska vrátiť matke späť. Tretím výrokom návrh otca na zmenu umiestnenia mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX zamietol. Štvrtým výrokom zrušil uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 11P/52/2017-483 zo dňa 23. 05. 2018, ktorým bolo uložené rodičom mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX zabezpečiť absolvovanie liečby v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou P., Q. detskej psychiatrie, K. 1, P.. Piatym výrokom zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bola zamietnutá psychoterapia v n. o. T. ohľadom mal. N.. Šiestym výrokom zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10. 01. 2019, ktorým by maloleté deti E. boli zverené

do jeho osobnej starostlivosti. Siedmym výrokom zamietol návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi. Ôsmym výrokom o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že otec detí sa svojím písomným podaním zo dňa 28. 02. 2017 domáhal zníženia výživného na maloleté deti z dôvodu, že maloletého N. má v osobnej starostlivosti od júla 2016, odkedy kompletne zabezpečuje starostlivosť, pričom peniaze na maloletého berie jeho matka, ktorá mu peniaze nedá naspäť. Tiež poukazoval na zmenu svojich pomerov a na zníženie jeho príjmu. Dňa 21. 04. 2017 doplnil návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému N., pričom vo svojom dopĺňujúcom podaní žiadal maloletého N. zveriť do svojej osobnej starostlivosti, maloletú F. ponechať v starostlivosti matky s tým, že bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej F. sumou 100 eur mesačne. V priebehu konania matka svojím návrhom zo dňa 26. 02. 2018 žiadala o zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi a zároveň žiadala nariadiť aj neodkladné opatrenie. Návrh na zmenu úpravy styku odôvodňovala tým, že právoplatné rozhodnutie súdu vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom nie je dodržiavané, komunikácia medzi rodičmi je vo všetkých smeroch nulová a s otcom sa nevedia dohodnúť. Maloletá F. odmieta sa s otcom stretávať, pretože má z otca strach, otec detí sa odmieta stretávať s mal. F. na verejnosti, jeho snahou je mať F. len u neho, neplní si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z rozsudku a pre maloletú F. nechodí. Tvrdila, že otec neustále podáva jedno trestné oznámenie za druhým bez toho, aby zmenil svoje správanie a nevyužíval maloleté deti ako pomstu voči nej z dôvodu rozvodu manželstva. Na pojednávaní konanom dňa 05. 04. 2018 spojil konanie vedené pod spisovou značkou 13P/62/2018, predmetom ktorého bol návrh matky na zmenu úpravy styku na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 11P/52/ 2017, pričom išlo konanie o návrhu otca na zmenu umiestnenia maloletého N., ako aj o návrh otca na zníženie výživného.

3. Podaním zo dňa 25. 04. 2017 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny žiadal nariadiť neodkladné opatrenie týkajúce sa maloletého N. v znení; aby súd v predmetom opatrení uložil povinnosť maloletému N. E., nar. XX. XX. XXXX absolvovať ambulantnú liečbu v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou P., Klinika detskej psychiatrie, a rodičom povinnosť zabezpečiť účasť maloletého N. na ambulantnej liečbe s termínom začatia dňom 02. 05. 2018. O predmetnom neodkladnom opatrení rozhodol uznesením č. k. 11P/52/2017-483 zo dňa 23. 05. 2018, ktorým uložil rodičom mal. N. zabezpečiť absolvovanie liečby maloletého v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou P., oddelenie klinickej detskej psychiatrie v P..

4. Vec právne oprel o ust. § 24 ods. 4, § 25 ods. 1 až 4, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 363 Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z. z., ďalej len „CMP“). V predmetnom konaní rozhodoval o návrhu otca na zmenu výšky výživného na mal. N., o zmene umiestnenia maloletého N. do starostlivosti otca, následne o zmene umiestnenia mal. detí do starostlivosti otca, ďalej rozhodoval o návrhu matky ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi a aj o neodkladných opatreniach, ktoré boli podané, či už zo strany otca maloletých detí alebo matky ako aj zo strany kolízneho opatrovníka. K otázke zmeny umiestnenia maloletých detí a zároveň k otázke ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi uviedol, že posledná úprava týkajúca sa umiestnenia maloletých detí ako aj úpravy styku bola upravovaná v rozvodovom konaní vedenom pod č. k. 24P/273/2013-220 zo dňa 03. 01. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a vo veci bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletá F. a N. na čas po rozvode boli zverení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej F. sumou 200 eur a na mal. N. sumou 200 eur, ktoré bol otec povinný platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zároveň v predmetnom rozsudku súd upravil styk otca s maloletou F. a N. tak, že otec bol oprávnený sa stretávať s maloletými deťmi v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od štvrtka od 16.00 hod. kedy si otec deti vyzdvihne v školskom zariadení, prípadne v bydlisku mal. detí do nasledujúceho pondelka v párnom týždni v kalendárnom roku do 8.00 hod., kedy otec mal. deti v školskom zariadení odovzdá, prípadne do 16.00 hod. pokiaľ sa deti nezúčastnia školského vyučovania, kedy maloleté deti odovzdá v mieste ich bydliska. Ďalej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v nepárnom roku počas jarných prázdnin od pondelka od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom roku od štvrtka od 16.00 hod. do veľkonočného pondelka do 16.00 hod., počas letných školských prázdnin v roku 2016 od 04. 07. od 16.00 hod. do 17. 07. do 16.00 hod. a od 25. 08. od 16.00 hod. do 31. 08. do 16.00 hod. a nasledujúce roky počas letných prázdnin od 01. 07. od 16.00 hod. do 15. 07. do 16.00 hod. a od 01. 08. od 16.00 hod. do 15. 08. do 16.00 hod., počas vianočných sviatkov v nepárnom roku od 24.

12. od 16.00 hod. do 25. 12. do 16.00 hod. a v párnom roku od 31. 12. od 16.00 hod. do 06. 01. nasledujúceho roka do 16.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti v mieste bydliska prevezme a na tom istom mieste po ukončení styku mal. deti odovzdá. Matke uložil povinnosť deti na stretnutia s otcom včas pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie. Voči predmetnému rozsudku bolo podané odvolanie a Krajský súd v Nitre svojím rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode a v časti úpravy styku ako aj výroku o trovách potvrdil. Ďalej z predmetného rozsudku bolo zistené, že v čase úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode obidve deti žili v spoločnej domácnosti s matkou, pričom v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Zároveň bolo v rozsudku konštatované, že v starostlivosti matky súd vzhliadol lepšie predpoklady pre ďalší zdravý duševný a telesný vývoj oboch maloletých detí, nakoľko zo spisu bolo zrejmé, že otec nerešpektoval rozhodnutie súdu a na jeho nerešpektovanie dokonca napádal aj svoje maloleté deti. Taktiež pristupoval svojvoľne a benevolentne k príprave detí na školské vyučovanie. Lepšie podmienky na vlastnú realizáciu mali deti podľa vykonaného dokazovania v starostlivosti svojej matky. V predmetnom rozsudku sa súd zaoberal aj striedavou starostlivosťou, pričom bolo zistené, že striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské osobnostné požiadavky, čo neboli rodičia detí v uvedenej dobe schopní kultivovane zvládnuť. V predmetnom rozsudku súd upravoval aj výživné otca voči maloletým deťom, pričom prihliadol na osobné a majetkové pomery oboch rodičov a upravil i styk otca s deťmi. Z výpovedí rodičov zistil, že v čase rozhodovania Krajským súdom v Nitre ohľadom poslednej úpravy sa maloletý N. nachádzal v osobnej starostlivosti otca, čiže v osobnej starostlivosti otca sa nachádzal od júla 2016 a s krátkymi prestávkami do 16. 01. 2018, následne od 16. 01. 2018 do 12. 04. 2018 bol v starostlivosti matky, od 12. 04. 2018 do 13. 09. 2018 bol opäť v starostlivosti otca a počnúc od 14. 09. 2018 až ku dňu rozhodnutia sa maloletý nachádzal v starostlivosti matky. N. zmenu umiestnenia maloletého N. odôvodňoval tým, že sa osobne o maloleté dieťa stará, zabezpečuje mu všetky jeho potreby. Maloletý N. chcel byť s otcom v spoločnej domácnosti. V priebehu konania viackrát vypočul maloleté deti, zistil, že rodina spolupracovala aj s neziskovou organizáciou A. T., s organizáciou Z., rodičom sa snažili byť nápomocní aj pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a to zaradením rodičov do programu prispôsobenia sa novej situácie v rodine. Na strane maloletého N. zistil, že ide o dieťa, ktoré je mimoriadne citlivé, dieťa, ktoré sa ťažko zmierovalo so situáciou spojenou s rozvodom svojich rodičov, dieťa vnímavé, ktoré sa aj samé snažilo vyriešiť vzniknutú situáciu vzhľadom na skutočnosť, že obidvoch rodičov má veľmi rád a prihliadnuc na jeho vek a rozumové schopnosti, ťažko mu bolo rozhodnúť sa u ktorého z rodičov zostane, čoho samotným dôkazom boli zmeny týkajúce sa jeho rozhodnutia u ktorého z rodičov chce byť a viackrát menil svoje názory. Čo sa týka jeho vyjadrení, že chce ísť k ocovi, jeho zdôvodnenia boli strohé, stručné, chcem ísť tam, chcem byť u otca a v prípade, ak došlo k zmene, že chcel ísť od otca k matke, pri tejto zmene sa už vyjadroval širšie, popisoval negatívne situácie u otca, popisoval to čo mu u otca chýbalo, že bol väčšinu času sám, čas trávil sám na počítači, že mu chýbala mama, chýbala mu sestra, chce byť s nimi, pri opačnej zmene sa už vedel vyjadriť, pričom zmeny svojich diametrálnych a hlavne svojich náhlych rozhodnutí nevedel nijakými podstatnými skutočnosťami, prípadne podstatnými dôvodmi odôvodniť. S maloletým bol vykonaný pohovor v priestoroch Základnej školy, ktorú navštevuje, pri ktorom bol prítomný aj sociálny pracovník a zástupkyňa školy. Maloletý na súdom kladené otázky, kde sa v súčasnej dobe nachádza, ako sa tam cíti uviedol, že v súčasnej dobe býva spolu s maminou a sestrou na O., cíti sa dobre, nebojí sa doma, je kľudný, k zmene jeho rozhodnutia prispela aj skutočnosť, že býval veľmi často sám doma, bol celý deň na počítači, ďalej maloletý uviedol, že už nabral odvalu a otcovi povedal, že nechce byť s ním, že sa u mamy cíti lepšie. Pri porovnaní jeho výpovedí z predchádzajúcich výsluchov jednoznačne usúdil už pri pohľade na maloleté dieťa, že maloletý pôsobil veľmi vyrovnané, kľudne, pokojne, otvorene, nepôsobil nervózne, neodpútal pozornosť od výsluchu, nezaspával, nezíval, naopak sa tváril a pôsobil usmievavo a spokojne. Sám hodnotil túto situáciu preňho ako lepšiu, či už aj po tej stránke, že sa matka oňho lepšie postará, má lepšie zabezpečené potreby, stretáva sa s kamarátmi, čiže sa socializoval v rámci triedy ako aj mimo, čo predtým nerobil, zúčastňoval sa aj rôznych výletov a školských podujatí, čo hodnotil kladne. Na výpoveď uvedenú maloletým dieťaťom súd prihliadol aj z toho dôvodu, že v predchádzajúcich výpovediach zachytených, či už na zvukovom zázname, alebo prepise, maloletý popisoval, že u otca je z dôvodu, aby otec nebol sám, aby otec nerobil alebo neublížoval mame, sestre, aby bol zabezpečený pokoj v rodine. Pri týchto výsluchoch dieťa pôsobilo vždy nervózne, ustráchané, snažil sa vyhýbať odpovedi na kladené otázky, či už zíváním, zaspávaním, odpútal pozornosť, jeho odpovede boli protichodné, nesúvislé, z čoho bolo súdom usúdené, že jeho výpovede sú rozporuplné, v mnohých prípadoch nepravdivé, usudzujúc, že vypovedal či už pod určitým tlakom, pod určitými zážitkami, skúsenosťami a obavami. Mal preukázané, že počas výsluchu, kedy bol maloletý vypočutý aj za prítomnosti svojej sestry bol k nej milý, hladkal ju, bol rád že je so svojou sestrou

a či už povzbudením, podpory u svojej sestry vedel zdôvodniť dôvody, pre ktoré odmietal byť práve u otca. Pri svojom rozhodovaní súd prihliadol na záujem dieťaťa, teda aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa a v iných právnych predpisoch. Vzhľadom na posledné vyjadrenie, ako aj správanie sa maloletého dieťaťa, prihliadol na jeho názor a návrh otca na zmenu umiestnenia maloletého do jeho starostlivosti zamietol. Dodal, že vychádzal aj zo správ, ktoré boli vyžiadané zo školy, zo správ od ošetrojúceho lekára, ako aj triedneho učiteľa mal. dieťaťa, z ktorých bolo zistené, že v čase kedy je maloleté dieťa v starostlivosti matky bolo o dieťa lepšie postarané, boli lepšie zabezpečené školské pomôcky, príprava dieťaťa do školy, bola lepšia, starostlivosť ohľadom jeho ošatenia, stravovania, ako aj dosahovania lepších študijných výsledkov v škole. Uviedol, že otcovi maloletých detí bolo viackrát na pojednávaní, či už samotným sudcom alebo sociálnym pracovníkom vysvetlené, aby nenaliehal a nevyvíjal nátlak na maloleté deti, aby nekonal impulzívne, vzniknuté situácie aby neriešil množstvom trestných oznámení podaných na matku, nakoľko samotná skutočnosť, že matka musí chodiť na výsluchy k policajtom z dôvodu podaných trestných oznámení zo strany otca na jej osobu negatívne dopadá na samotné deti, ktoré si pod vplyvom takejto situácie začali vytvárať svoj samotný názor na vec, čoho hlavným dôkazom bola maloletá F., ktorá odmietala akýkoľvek kontakt s otcom už aj z toho dôvodu, že jej otec pri stretnutiach niečo vyčítal, prípadne z novej obavy výčitiek zo strany otca, z jeho ovplyvňovania. Mal za to, že akákoľvek úprava styku s prespatím alebo bez prespatia v širšom časovom rozsahu by sa zo strany maloletej F. nikdy nezrealizovala a zbytočne by dochádzalo k trestným oznámeniam zo strany otca na matku za marenie výkonu rozhodnutia, čo by len zhoršovalo situáciu medzi otcom a dcérou a v neposlednom rade aj medzi mal. N.. Z celého priebehu konania usúdil, že otec rešpektuje vyjadrenie mal. F., avšak aj napriek tomu trvá na realizácii styku, či už na výkone rozhodnutia, ktoré sa vedie na tunajšom súde, avšak hlavný záujem mal práve o maloletého N., o zmenu umiestnenia maloletého N., čiže zverenia do jeho osobnej starostlivosti. Návrh otca na zmenu umiestnenia zamietol aj z dôvodu, že v súčasnej dobe nepovažoval za v záujme maloletého N., aby bol v starostlivosti otca, ktorého začal odmietaať, odmietal sa s otcom stretávať, čo vyplývalo z jeho novej obavy, aby mu nebola zo strany otca vyčítaná jeho náhla zmena, prípadne robené na neho nejaké nátlaky. Zhodnotil, že maloletý v súčasnej dobe, keď je v starostlivosti matky je spokojný, vyrovnaný, začal v škole dosahovať dobré študijné výsledky, má menšiu absenciu, zapojil sa do školskej ako aj mimoškolskej činnosti, rozšírili sa jeho sociálne vzťahy so spolužiakmi, čiže sa socializoval, kde počas starostlivosti u otca žili jeden pre druhého, boli izolovaní, nestretával sa ani so svojou sestrou, mal obavy stretávať sa so svojou matkou, nestretával sa so spolužiakmi, nezúčastňoval sa výletov, dokonca v čase, keď samotný otec mal ako lekár služby, dieťa nechával samotné doma, prípadne mu zabezpečil starostlivosť cudzími osobami, len aby dieťa nebolo s matkou a nešlo k matke. O negatívnom postoji k matke svedčila skutočnosť, že matku v sms komunikácii s mal. dieťaťom nazýval opatrovatelkou, maloletého zastrášoval tým, že keď pôjde k matke pôjde do nemocnice, čoho sa mal. N. veľmi bál a stretnutia s matkou odmietal. Týmto spôsobom dieťa izoloval od matky, pričom ju nerešpektoval ako matku, izoloval ju od jeho sestry, čím narušil a prerhol súrodenecké vzťahy, čo maloletému N. nesmierne chýbalo, ako aj sám uviedol vo svojej výpovedi, že mu chýbala mama, pomaznanie sa, pričom matka názor dieťaťa, keď chcel ísť k otcovi rešpektovala. Otec situáciu riešil svojím spôsobom, či už trestným oznámením, volaním policajtov, alebo hlásením a podávaním správ sociálnej kuratele. S ohľadom na uvedené skutočnosti návrh otca na zmenu umiestnenia maloletého N. do jeho osobnej starostlivosti v plnom rozsahu zamietol. O návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, prihliadnuc na situáciu, ktorá sa v rodine udiala, na konania rodičov, na správanie sa rodičov voči sebe navzájom, zo strany otca na netolerovanie a nerešpektovanie matky ako rodiča a hlavne na súčasný postoj maloletých detí k otcovi a nezaujím prespať uňho, prípadne byť dlhšie v jeho starostlivosti, rozhodol tak, že návrhu vyhovel a zmenil aj úpravu styku otca s maloletými deťmi. U maloletej F. vyhodnotil, že ide o 14 ročnú slečnu s vlastným názorom prezentovaným už dlhšou dobou, ide o dieťa, ktoré je citovo viazané na svoju matku, s ktorou majú rovnaké záujmy, cestujú spolu, trávajú spolu všetok čas a hlavne prihliadnuc na jej vyjadrenie a to obavu, že by otec na ňu naliehal, niečo riešil, tlačil ako aj na jej záujem stretávať sa s otcom, ale v čase bez určenia, súd rešpektujú jej názor prihliadnuc na jej školské ako aj mimoškolské aktivity návrhu matky vyhovel a zmenil naposledy súdom upravený styk. Ohľadom zmeny úpravy styku otca s maloletým N. tiež pristúpil k zmene úpravy styku, pričom prihliadol na jeho názor a postoj, teda že bola u neho obava z otca, z jeho výčitiek, nátlaku, odmietal u otca prespať, nedvíhal a neodpovedal na telefonáty od otca. S ohľadom na uvedené zmenil styk tak, ako je uvedené v druhom výroku napadnutého rozsudku. Ďalej dôvodil, že v uznesení Okresného súdu Nitra č. k. 11P/52/2017-483 zo dňa 23. 05. 2018 uložil rodičom mal. N. nar. XX. XX.

XXXX zabezpečiť absolvovanie liečby v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou P., klinickej detskej psychiatrii, K. 1, P.. Poukázal na stanovisko ošetrojúceho lekára maloletého dieťaťa R. P., ktorý uviedol, že maloletý je dlhodobo traumatizovaný a neurotizovaný neistotou a obavami, u ktorého z rodičov bude bývať a ako bude reagovať druhý z rodičov, prejavovalo sa uňho zvýraznené úzkostné prežívanie danej situácie. V závere napísal, že z dlhodobého hľadiska sa domnieva, že pre pacienta, teda pre maloleté dieťa by bola prínosom pravidelná dlhodobá individuálna psychoterapia certifikovaným psychoterapeutom a nie pedopsychiatrom a nastavenie spôsobu komunikácie s oboma rodičmi, pričom sa vyžaduje dobrovoľnosť a záujem zo strany maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodičov. Ďalej uviedol, že náplňou práce pedopsychiatra nie je suplovať úlohy súdneho znalca a súd vzhľadom na tento záver vyplýva, z čoho má maloletý traumy a z čoho je traumatizovaný a rozhodol tak, že predmetné neodkladné opatrenie ktoré nariadil zrušil. Zamietnutie návrhu kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol upraviť styk otca s maloletými deťmi neodkladným opatrením z dôvodu, aby tento styk bol vykonateľný a mohol sa skôr realizovať odôvodnil tým, že dôvody, pre ktoré bolo by malo byť nariadené neodkladné opatrenia, považoval za neopodstatnené a nedôvodné. Ďalej uviedol, že zamietol návrh otca zo dňa 10. 01. 2019 na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, ktorý odôvodnil tým, že s maloletými deťmi od posledného pojednávania konaného dňa 21. 11. 2018 nebol osobne, nemal s nimi akýkoľvek kontakt, či už telefonický alebo osobný, ide o manipuláciu a svojvôľu matky maloletých detí, poukázal na § 25 ods. 4 zákona o rodine. Toto rozhodnutie odôvodnil s poukazom na svoju argumentáciu o zmene umiestnenia maloletých detí a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia označil za nedôvodný. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti vychádzal zo zárobkových schopností a možností oboch rodičov, ako aj z veku a z odôvodnených potrieb maloletých detí, pričom prihliadol aj na osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Mal preukázané, že v čase podania návrhu na zníženie výživného otec detí pracoval vo Fakultnej nemocnici V., kde dosahoval príjem vo výške 1.858,58 eura. Vo Fakultnej nemocnici ukončil pracovný pomer a následne nastúpil pracovať do Nemocnice v B., kde dosahoval príjem okolo 2.240,60 eura. Z vyjadrení účastníkov konania zistil, že otcovi je exekučne zrážané výživné v zmysle posledného rozhodnutia vo výške 400 eur mesačne. Matka na pojednávaní uviedla, že z peňazí, ktoré dostáva ako výživné od otca uhrádza stravu, školský klub, maloletému zakupuje ošatenie, pomôcky do školského klubu, uhrádza príspevok do fondu rodičovského spoločenstva, uhradila finančné prostriedky za učebnice anglického jazyka, ako aj za pracovný zošit, uhradila školský výlet a všetky výdaje súvisiace so školou uhrádza matka. Tak isto tieto výdaje uhrádza aj čo sa týka maloletej F.. Otec žiadal znížiť výživné za dobu pokiaľ bolo dieťa v jeho starostlivosti. Zo zhodných vyjadrení rodičov mal preukázané, že maloletý bol v osobnej starostlivosti otca od júna 2016 do 16. 01. 2018 a od 13. 04. 2018 do 13. 09. 2018. Návrhu otca na zníženie výživného vyhovel, otcovi znížil vyživovaciu povinnosť od 28. 02. 2017 t.j. od podania návrhu do 16. 01. 2018 a od 12. 04. 2018 do 12. 09. 2018 na maloletého N. zo sumy 200 eur na sumu 100 eur mesačne, nakoľko v tomto období bol N. v jeho starostlivosti, pričom otec mu zabezpečoval výživu a zároveň od 13. 09. 2018 odkedy sa N. nachádza opäť v starostlivosti matky, zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 200 eur, pričom mal za to, že v súčasnej dobe otec dosahuje príjem vo výške okolo 2.240 eur, z tohto príjmu je v jeho možnostiach a schopnostiach uhrádzať výdaje, ktoré má s bývaním, stravovaním, pričom už uhradil splátky na auto, čiže je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu mal. N. sumou 200 eur mesačne. Rozhodnutie o trovách konania, ktorým výrokom vyslovil, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, zdôvodnil skutočnosťou, že išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, a to proti výrokom, ktorým bol upravený jeho styk s maloletými deťmi (výrok II.), ktorým bol zamietnutý jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti zverené do jeho osobnej starostlivosti (výrok VI.), výrok, ktorým bol zamietnutý návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola upravený styk otca s maloletými deťmi (výrok VII.) a závislý výrok o trovách konania (výrok VIII.). Žiadal napadnutý rozsudok v týchto častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal zamietnutie jeho návrhu na vykonanie súdnoznaleckého posudku psychologického vyšetrenia všetkých členov rodiny, ktoré navrhovala i kuratela. Vyjadrenia syna N. označil za rozporuplné a zmätočné. Zvýraznil, že vo výpovediach z decembra 2017 a z apríla 2018 uviedol, že chce byť s ním, výpoveď syna uvádzanú súdom označil za vymyslenú. Psychologický posudok žiadal i kvôli maloletej F., ktorá sa vyhrážala porezaním sa žiletkou. Uviedol, že proti konajúcej sudkyňi vzniesol námietku zaujatosti. Poukázal na ním predložený posudok Y. L. B., v ktorom znalkyňa navrhla zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti. Namietal, že nebol procesne schválený a sudkyňou zamietnutý návrh na neurologické a psychologické vyšetrenie matky detí v dôsledku dokázanej epilepsie.

Žiadal tieto dôkazy vykonať. Rozporoval tiež, že o jeho styku s deťmi bolo rozhodnuté vo veľmi zúženom rozsahu, neobsahuje žiadnu prázdninovú úpravu. Uviedol, že s deťmi nie je v žiadnom kontakte, pričom práve matka ich styku účelovo bráni. Zvýraznil, že o deti sa zaujíma, denne im telefonuje, aj keď mu deti neodpovedajú.

6. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila Okresná prokuratúra Nitra a konštatovala, že pre dané konanie nepovažovala za potrebné vykonávať súdnoznalecké posudzovanie celej rodiny. Zdôraznila, že posúdeniu odborníkmi podrobené boli deti niekoľkokrát a bolo vykonané rozsiahle dokazovanie. K otcem namietanému zamietnutiu návrhu na vykonanie dokazovania neurologickým a psychiatrickým vyšetrením matky z dôvodu jej zdravotného stavu uviedla, že zdravotný stav matky umožňuje zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Zo správ zo školy a zo správ kolízneho opatrovníka vyplynulo, že o maloleté deti je riadne postarané, matka je v kontakte s kolíznym opatrovníkom, zúčastňuje sa na sedení s ním a teda riadne si plní všetky povinnosti voči maloletým deťom. Deti dosahujú aj v škole dobré výsledky. Zastala názor, že otec opakovane uvádza tie isté skutočnosti, o ktorých súd vykonal rozsiahle dokazovanie, ako aj, že pre maloleté deti bude najvhodnejšie, keď príde k zastabilizovaniu otázok ohľadne ich styku s rodičmi a k realizácii súdom upraveného styku. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutých častiach.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril písomným podaním i kolízny opatrovník, v ktorom zastal názor, že maloleté deti vedia vyjadriť svoj postoj, pričom správanie sa otca k matke i k nim, ich prežívanie spoločných chvíľ s otcom, výrazne ovplyvňuje ich odmietanie styku s otcom. Vzhľadom k postojom a názorom detí ako i pôsobeniu otca detí vzhľadom na problematiku realizáciu styku otca s deťmi aj v zúženom rozsahu. Rozhodnutie v napadnutých častiach považoval za správne a navrhol ho potvrdiť.

8. Matka vo svojej replike k odvolaniu otca poukázala na vady odvolania, z ktorého nie je zrejmé, voči akému rozhodnutiu ktorého súdu odvolanie smeruje. Tvrdila tiež, že odvolanie otca nespĺňa zákonom predpísané náležitosti a odvolanie navrhla odmietnuť. Uviedla, že súd prvej inštancie správne nevykonal otcem navrhovaný dôkaz (súdnoznalecké psychologické vyšetrenie všetkých členov rodiny) z dôvodu, že či už obaja rodičia alebo aj samotné maloleté deti boli viackrát posudzovaní odborníkmi či už z oblasti psychológie alebo psychiatrie. Maloletý N. chodil na vyšetrenia do P., ktoré navrhol otec a kde súd aj neodkladným opatrením nariadil rodičom, aby sa N. tohto vyšetrenia zúčastnil. Závery tohto vyšetrenia viedli k tomu, že postupom času došlo z mene správania sa N., ktorý začal viac inklinovať k matke. Hodnotila, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dôkazy, ktoré smerovali k objektívnemu zisteniu stavu a ktoré boli podkladom pre následné rozhodnutie súdu vo veci samej. Dodala, že znalecký posudok Y. L. B. bol spochybnený už v pôvodnom konaní o rozvod manželstva a ÚPP k maloletým deťom, pričom znalkyňa bola postihnutá pokutou z dôvodu pochybenia pri vypracovaní znaleckého posudku a tento posudok nebol súdom ani v prvotnom konaní akceptovaný. K otcem namietanému zamietnutiu návrhu na vykonanie dokazovania neurologickým a psychiatrickým vyšetrením matky z dôvodu jej zdravotného stavu uviedla, že nepoprela krátkodobé zhoršenie jej zdravotného stavu, ktorý bol ale v maximálnej miere spôsobený konaním otca, ktorý za posledné roky na ňu podal vyše 50 trestných oznámení, ktoré všetky boli odmietnuté. Napriek tomu v plnom rozsahu zabezpečovala riadnu starostlivosť o maloleté deti, maloletá F. dosahovala výborné výsledky. Problémy, ktoré boli s maloletým N. čo sa týka dochádzky do školy, kedy mal individuálny študijný plán, odstránila a maloletý N. chodí riadne do školy, riadne sa stravuje v škole a dosahuje pozitívne výsledky či už v učení alebo v začlenení sa do školského kolektívu. Zhrnula, že jej zdravotný stav tak nemal žiadny vplyv na výchovu maloletých detí a je už v poriadku, preto nevykonanie takéhoto dôkazu nemalo vplyv na rozhodnutie súdu. Za nepravdivé a zavádzajúce označila tvrdenia otca, že sa nestretáva s maloletými deťmi. Poukázala na to, že otec absolútne odmieta komunikáciu s ňou, preto si styk s maloletými deťmi dohaduje sám priamo s deťmi, pričom je s nimi v telefonickom kontakte. Počas letných prázdnin sa otec maloletým deťom vôbec nevenoval, nemal záujem pre nich pripraviť prázdninový program. Letnú dovolenku strávil otec s novou priateľkou a jej deťmi. Celý program letných prázdnin zabezpečovala pre maloleté deti len ona. Otec sa s maloletými deťmi sa stretáva pri škole alebo v meste. V období mesiacov marec až august prestal otec dočasne podávať na matku trestné oznámenia, čoho následkom bolo zlepšenie vzťahov s maloletými deťmi, s otcom sa osobne stretol aj maloletý N., s maloletou F. býval otec častejšie. Od septembra začal otec opätovne na matku podávať trestné oznámenia a to jednak za nedodržanie rozsudku č. k. 11P/52/2014-744 napriek tomu, že voči nemu podal odvolanie, ako aj za to, že nezaplatila poriadkovú pokutu jej uloženú súdom. Na tieto skutočnosti reagovali deti negatívnym postojom. Vyzdvihla, že je

práve na otcovi maloletých detí, aby svoje správanie korigoval a zameril sa na dosiahnutie stability vzťahov. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Otec vo svojej duplike zvýraznil, že sa pridrižiava svojich vyjadrení uvedených v odvolaní, opätovne namietal zamietnutie jeho návrhu na vykonanie súdnoznaleckého posudku psychologického vyšetrenia všetkých členov rodiny a jeho návrhu na neurologické a psychiatrické vyšetrenie matky v dôsledku dokázanej epilepsie a jej dôsledkov. Opakovane namietal rozsah úpravy styku, v ktorom nie je zohľadnená prázdninová úprava. Zvýraznil, že s deťmi nie je v kontakte. Tvrdil, že deti matka manipuluje a zamedzuje výkonu styku.

10. Matka vo svojej duplike zotrvala na obsahu svojej repliky. Tvrdila, že otec je v pravidelnom telefonickom kontakte s deťmi, osobne sa s deťmi v meste stretáva, N. bol i u otca doma. Tvrdila, že otec o viac stretnutí s deťmi nemá záujem, žije s novou rodinou. Súhlasila s vyjadreniami k odvolaniu otca zaslanými Okresnou prokuratúrou Nitra a kolíznym opatrovníkom.

11. Otec vo svojom podaní označenom ako „Doplnenie odvolania voči rozsudku č. k. 11P/52/2017“ spresnil, že sa odvoláva proti výroku II. rozsudku, ktorým bol upravený jeho styk s maloletými deťmi, ktorý považoval sa neprimerane zúžený. Zvýraznil, že žiada napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie za účelom vykonania ním navrhovaných dôkazov. Tvrdil, že odvolaním napadol i výrok V. rozsudku, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bola zamietnutá psychoterapia maloletého N. v n. o. T., pretože nesúhlasil s pokračovaním jeho liečby v tomto zariadení. Odvolanie proti výroku VI., ktorým bol návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by boli deti zverené otcovi do osobnej starostlivosti zamietnutý, odôvodnil tvrdením, že matka mu deti dlhodobo nedáva. Preto by mali byť deti zverené do jeho osobnej starostlivosti navrhovaným neodkladným opatrením. Odvolanie proti výroku VII., ktorým bol návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom úpravy styku otca s deťmi zamietnutý, odôvodnil tým, že z maloletými deťmi nie je v kontakte a je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie a zveriť deti do jeho osobnej starostlivosti. Uviedol tiež, že námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi podával z dôvodu, že môžu existovať osobné väzby medzi otcom právneho zástupcu matku a sudkyňou, ktoré väzby môžu mať vplyv na súdne konanie.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), prejednal odvolanie otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku týkajúcom sa zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi E. (výrok II.), vo výroku zamietajúcom návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia (výrok VI.), vo výroku zamietajúcom návrh kolízneho opatrovníka na vydanie neodkladného opatrenia (výrok VII.) a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania (výrok VIII.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ostatných výrokoch, pre absenciu podaného odvolania, nadobudol rozsudok právoplatnosť.

13. Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

14. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaním namietaných skutočnostiach (výroky II., VI., VII. a závislý výrok o trovách konania VIII.) je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP, kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov k prejednávanej

veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretí ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal so všetkými námietkami otca uvedenými v odvolaní.

16. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti rozhodnutia v odvolaní napadnutých častiach a stotožnenia sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku súdom prvej inštancie v týchto častiach, krajský súd podľa § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/170/2005 pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu. V zásade sa odvolací súd môže obmedziť len na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

17. V prejednávanej veci sa otec detí návrhom zo dňa 28. 02. 2017 domáhal zníženia výživného na maloleté deti. Svoje podanie odôvodňoval tým, že maloletého N. má v osobnej starostlivosti od júla 2016, odkedy kompletne zabezpečuje starostlivosť, tiež uviedol, že sa zmenili pomery na jeho strane. Dňa 21. 04. 2017 doplnil návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému N., pričom vo svojom doplňujúcom podaní žiadal maloletého N. zveriť do svojej osobnej starostlivosti, maloletú F. ponechať v starostlivosti matky s tým, že bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej F. sumou 100 eur mesačne. V priebehu konania matka svojím návrhom zo dňa 26. 02. 2018 žiadala o zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi z dôvodu, že právoplatné rozhodnutie súdu vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom nie je dodržiavané, komunikácia medzi rodičmi je vo všetkých smeroch nulová maloletá F. odmieta sa s otcom stretávať. V priebehu konania boli zo strany rodičov podané návrhy na vydanie neodkladných opatrení. Súd prvej inštancie prvým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/273/2013-200 zo dňa 03. 06. 2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca voči mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX tak, že znížil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 200 eur mesačne na sumu vo výške 100 eur mesačne za čas od 28. 02. 2017 do 16. 01. 2018 a za čas od 12. 04. 2018 do 12. 09. 2018 a počnúc od 13. 09. 2018 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 eur mesačne na sumu vo výške 200 eur mesačne, ktoré otcovi uložil platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Druhým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24P/273/2013-200 zo dňa 03. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016 v časti úpravy styku otca s mal. deťmi E.: F., nar. XX. XX. XXXX a N., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „maloleté deti“, „deti“) tak, že otcovi umožnil stretávať sa s maloletými deťmi každý štvrtok v čase od 16.00 hod. do 17.30 hod. a každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. Matke maloletých detí uložil povinnosť deti na styk s otcom riadne pripraviť a deti odovzdať v určenom čase pred miestom bydliska detí otcovi a v určenom čase maloleté deti prevziať od otca späť pred miestom bydliska detí. Otcovi uložil maloleté deti prevziať v určenom čase pred miestom bydliska detí od matky detí a v určenom čase maloleté deti pred miestom bydliska vrátiť matke späť. Tretím výrokom návrh otca na zmenu umiestnenia mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX zamietol. Štvrtým výrokom zrušil uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 11P/52/2017-483 zo dňa 23. 05. 2018, ktorým bolo uložené rodičom mal. N. E., nar. XX. XX. XXXX zabezpečiť absolvovanie liečby v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou P., Klinika detskej psychiatrie, K. 1, P. Piatym výrokom zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude zamietnutá psychoterapia v n. o. T. ohľadom mal. N.. Šiestym výrokom zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10. 01. 2019, ktorým by maloleté deti E. boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Siedmym výrokom zamietol návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi. Ôsmym výrokom o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Predmetom odvolacieho konania je rozsudok vo výroku týkajúcom sa meny úpravy styku otca s maloletými deťmi E. (výrok II.), vo výroku zamietajúcom návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia (výrok VI.), vo výroku zamietajúcom návrh kolízneho opatrovníka na vydanie neodkladného opatrenia (výrok VII.) a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania (výrok VIII.). V ostatných výrokoch, pre nedostatok podaného odvolania, nadobudol rozsudok právoplatnosť. Pre úplnosť odvolací súd uvádza,

že otec v doplnení odvolania uviedol, že napáda aj výrok V. rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude zamietnutá psychoterapia v n. o. T. ohľadom mal. N.. Tento výrok odvolací súd však v odvolacom konaní neprejednával, pretože ho doplnil až po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

18. Pokiaľ sa jedná o napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, otec vo svojom odvolaní namietal úzky rozsah úpravy jeho styku s maloletými deťmi a neupravenie styku otca s deťmi počas prázdnin. Namietal zamietnutie jeho návrhu na vykonanie súdnoznaleckého posudku psychologického vyšetrenia všetkých členov rodiny a zamietnutie jeho návrhu na neurologické a psychologické vyšetrenie matky detí v dôsledku dokázanej epilepsie.

19. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 25 odsek 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

23. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

24. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

25. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

26. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

27. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo

prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

28. Vyššie citované zákonné ustanovenia určujú povinnosť súdu rozhodovať o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu. V tých prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd preto upraví všetky otázky, ktoré sa týkajú výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t.j. určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, ako má druhý rodič prispievať na jeho výživu, tiež kto bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a upraví aj styk s dieťaťom, pokiaľ rodičia úpravu styku žiadajú. Zároveň ukladá súdu, aby pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností sledoval vždy záujem maloletého dieťaťa s ohľadom na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako tak dbal, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s nimi.

29. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a nepĺnulé deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže, podľa okolností konkrétneho prípadu, prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

30. Z obsahu rozsiahleho súdneho spisu je zrejmé, že aj napriek zložitej situácii a komplikovaným vzťahom medzi rodičmi maloletých detí a medzi maloletými deťmi s otcom, dospel súd prvej inštancie k správne mu záveru ohľadom rozsahu úpravy styku maloletých detí s otcom. Podkladom pre jeho rozhodnutie mu bolo rozsiahlo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správami zo šetrenia pomerov v rodine matky a otca maloletých detí, správami zo školy ohľadom študijných výsledkov správania maloletých detí, s pohovormi maloletých detí ohľadom realizácie ako aj úpravy styku rodičov s deťmi, s obsahom spisu 24P/273/2019, s priebežnými správami o priebehu spolupráce rodičov s nízkou organizáciou Z. Y., so správou o priebehu poradenstva pre maloletého N. a jeho matku z A. T., n. o., s rozhodnutím, ktorým bol oslobodený maloletý N. od povinnosti dochádzať do školy, so žiadosťou o individuálne štúdium, s priebežnými správami ohľadom maloletých detí, čo sa týka dochádzky, výletov, exkurzií, mimoškolskej aktivity, pripravenosti na vyučovanie, so správami podanými Národným ústavom detských chorôb, psychiatrická ambulancia R.. Z. P.. V predmetnej veci bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/273/2013-220 zo dňa 03. 01. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra č. k. 7CoP/58/2016-389 zo dňa 15. 12. 2016 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloleté deti na čas po rozvedení boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej F. sumou 200 eur a na mal. N. sumou 200 eur, ktoré bol otec povinný platiť vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zároveň v predmetnom rozsudku bol rozsiahlo upravený styk otca s maloletou F. a N.. Odvolací súd poukazuje na rozsiahle odôvodnenie súdu prvej inštancie v bode 35. a 36. rozsudku, z ktorých sú absolútne zrejmé dôvody zúženej úpravy styku otca s maloletými deťmi, ktoré odôvodnenie preberá za svoje vlastné. V tomto smere je možné len dodať, že bol zohľadnený vek i názor maloletých detí, ako i celková komplikovaná a vyhrotená situácia medzi rodičmi maloletých detí. Z obsahu spisu je zrejma obava detí z otca a jeho odmietanie, v ktorom smere boli zohľadnené závery vykonaných znaleckých posudkov. Odvolací súd zastáva názor, že pre deti je nesmierne dôležitá stabilita výchovného prostredia a nesporne by ich vzťah k otcovi dokázalo zlepšiť pozvoľnejšie konanie otca, v ktorom by boli i známky rešpektu voči matke detí. Vzťah detí k otcovi je poznačený vzájomnými konfliktami rodičov, nespoluprácou a vyhrotenými negatívnymi emóciami a na tomto musia zapracovať

obaja rodičia, najmä otec. V konaní bola preukázaná znaleckými posudkami a správami - impulzívnosť otca, jeho nátlak na deti v podobe neustáleho telefonovania, zasielania SMS správ, písania lístočkov. Preto pokiaľ otec chce docieľiť realizáciu styku, mal by byť ústretový k požiadavkám detí, resp. citlivo zvážiť výhrady samotných detí. Zo strany matky je potrebné, aby deti viedla k správne vzťahu k otcovi, pričom ale odvolací súd nemal preukázané, že by matka v styku detí s otcom aktívne bránila, matka rolu otca rešpektovala. Je teda zrejmé, že je potrebné zvoliť citlivý spôsob, ktorým je možné obnoviť väzby otca s deťmi, ktorý ale musí byť primeraný veku samotných detí. Maloleté deti sú vo veku, keď vedia prejavíť svoju vôľu a jednoznačne prejavili dôvody odmietania styku s otcom. Odvolací súd zastáva názor, že vykonaným dokazovaním bolo správne zistené stanovisko a názor maloletých detí, čo v plnom rozsahu korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a nepĺnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

31. Odvolací súd zvyrazňuje, že každé dieťa pre svoj zdravý fyzický a emocionálny vývin potrebuje oboch rodičov. Maloleté deti sú v zložitom pubertálnom období, začínajú dospievať a vedú si konfliktnú situáciu medzi rodičmi vyložiť vlastným vnímaním a následne vytvoriť si vlastný názor, pričom cítia, že sa stávajú prostriedkom boja medzi rodičmi. Toto rodičia nesmú pripustiť, nesmú zničiť maloletým deťom ich dospievanie, musia pracovať na vytváraní takého prostredia pre deti, aby cítili oporu, lásku a útočisko u oboch rodičov rovnako, aby vstúpili do dospelosti s pozitívnym vzťahom k obojmu rodičovi a čo možno s najlepšimi spomienkami na svoju mladosť, aj keď spolužitie ich rodičov nebolo možné. Odvolací súd na tomto mieste opakovane konštatuje, že súd prvej inštancie správne rozhodol o rozsahu styku, ktorý je zúžený a odráža zistený skutkový stav. Je nutné zvyrazniť, že pokiaľ rodičia zmenia svoje postoje, bude možné obnovenie naštrbených citových vzťahov otca s deťmi a uskutočňovať tak dobrovoľne styk otca s maloletými deťmi v širšom rozsahu, aj nad rámec autoritatívneho rozhodnutia súdu.

32. K otcom namietanému nevykonaniu jeho návrhu na uskutočnenie súdnoznaleckého posudku psychologického vyšetrenia všetkých členov rodiny a jeho návrhu na neurologické a psychologické vyšetrenie matky detí v dôsledku dokázanej epilepsie odvolací súd zastal názor, že súdom prvej inštancie bolo rozsiahlo vykonané dokazovanie, ktorým boli preukázané všetky podstatné základy pre záver rozhodnutia. Odvolací súd nevezhliadol dôvod na vykonanie týchto otcom navrhovaných dôkazov, najmä za situácie, že maloleté deti boli podrobené viackrát odbornému vyšetreniu a výsluchu. V konaní nebol spochybnený zdravotný stav matky žiadnym z vykonaných dôkazov, naopak z konania vyplynula riadna starostlivosť matky o deti.

33. Otec vo svojom odvolaní namietal i výrok, ktorým súd prvej inštancie zamietol jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a to zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti (výrok VI.). S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti upravujúce styk otca s maloletými deťmi bol návrh otca bol ako nedôvodný zamietnutý. Z rovnakých dôvodov súd prvej inštancie správne zamietol i návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom úpravy styku otca s maloletými deťmi.

34. Odvolací súd považuje za správne napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej rozhodol o trovách prvoinštančného konania, ktoré rozhodnutie bolo správne odôvodnené s poukazom na ust. § 52 CMP.

35. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

36. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov
- b/ prikázaním pohľadávky
- c/ predajom hnutelných vecí
- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku
- g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu